

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

Сергєєнко О.М.

31 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Диригування ОК 15

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «**Диригування**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробник:

Цепух І.О. – викладач кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Ясько О.О.

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 7	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин – 210	16/16	4/4
	Рік підготовки: II-й	
	16/32	6/6
	Рік підготовки: III-й	
	32/32	10/10
Кількість модулів – 6	Семестри:	
<p>Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-6 семестрах 1,5 години на тиждень</p> <p>Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 1-6 семестр - 45 хвилин на тиждень</p> <p>Для заочної форми навчання: 1- 6 семестри – 0,5 годин на тиждень</p>	I, II, III, IV, V, IV	I, II, III, IV, V, IV
	Індивідуальні:	
	Денне – 144	Заочне – 40
<p>Форма підсумкового контролю: диригування програми у на Диф.заліки: 1,2,4,6 семестри; Іспити: 3,5 семестри.</p>	Самостійна робота:	
	Денне – 66	Заочне – 170

2. Мета та завдання навчальної дисципліни ОК 15

Мета навчальної дисципліни - набуття студентами теоретичних знань та навичок з техніки диригування, необхідних в практичній роботі, формування особистості диригента, який не тільки володіє необхідними технічними навичками, але є інтерпретатором вокального, хорового твору, розкриває його художній зміст засобами диригентської майстерності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Диригування» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК2 4 5 6 7 8 11 12 СК 1 2 3 4 5 6 8 9 10 11 12 13 17.

- **ЗК2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК4** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК5** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК6** Навички міжособистісної взаємодії.
- **ЗК7** Здатність бути критичним та самокритичним
- **ЗК8** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК11** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- **ЗК12** Здатність працювати автономно.

- **СК1** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- **СК2** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- **СК3** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- **СК4** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- **СК5** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- **СК6** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- **СК8** Здатність здійснювати диригентську діяльність.
- **СК9** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- **СК10** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- **СК11** Здатність оперувати професійною термінологією.
- **СК12** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- **СК13** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- **СК17** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

Завдання дисципліни:

- Формування мотивації до постійного пошуку творчих рішень при виконанні музичних творів.
- Розвиток артистизму.
- Удосконалення художнього смаку, почуття стилю, культури звуковидобування, артикуляційної майстерності та фразування.
- Розвиток механізмів творчої уваги, музичної пам'яті, активація слухової сфери, поліфонічного мислення.
- Виховання стійкої уваги й самоконтролю в процесі виконання музики.
- Оволодіння сольним та ансамблевим концертним репертуаром, що вбирають в себе твори різних епох, стилів та жанрів.
- Удосконалення навичок читання з аркушу.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни :

- Середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста
- Обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 6 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури та спеціального інструмента.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Диригування» ОК 15 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/диригування/теорії, історії музики.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Диригування»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10

Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/диригування/теорії, історії музики.	ПРН 14

4.1 Після опанування навчальної дисципліни «Диригування» студенти повинні:

знати:

- теорію диригування;
- основні прийоми з техніки диригування, основні завдання, що покладаються на диригента при виконанні творів;
- основні розділи аналізу партитури;
- спеціальну музичну термінологію;
- програмний матеріал курсу.

вміти:

- диригувати твори в простих, складних розмірах в межах програми;
- диригування творів у змішаних розмірах;
- диригування творів у перемінних розмірах;
- опановувати програмний репертуар;
- використовувати теоретичні знання в процесі роботи над партитурою;
- володіти прийомами показу характеру звуковедення (*legato*, *non legato*, *staccato*), раптової зміни динаміки, нюансування та агогіки;
- оволодіти особливостями диригування синкопи;
- заспівати будь-яку хорову партію творів, що вивчаються в класі диригування.

5.Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес — опитування;
- стандартизовані тести;
- модульний залік;
- іспит.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А (відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С (добре)	= 74-89 балів
3 D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2 FX (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної прездачі
н/а F (незадовільно)	= 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Диригування» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться кожні 3-4 уроки впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожен тему студент може бути оцінений 3-4 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 65 а балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

Виступ та виконання концертної програми	Критерії оцінювання
«5»	<p>При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст напам'ять. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у бандурних концертах. Впевнено грає партитуру. Написав анотацію.</p>
«4»	<p>Студент демонструє достатній рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, відтворює текст напам'ять, але допускає незначні помилки, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у бандурних концертах. Грає партитуру. Написав анотацію.</p>
«3»	<p>Студент відтворює текст напам'ять, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять. Грає партитуру не дотримуючись темпа, динамічних позначок. Анотація неповна.</p>
«2»	<p>Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці. Непереконлива гра партитури. Відсутня анотація.</p>

«1»	Студент не володіє матеріалом. Відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«0»	Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Студент по нотах відтворює текст без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів виступу студентів у вигляді показу програми по диригуванню.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та активно брав участь в концертах або став переможцем конкурсу, вивчив програму в обсязі семестру може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-35 балів³:

Від 1-35 балів	
27-35 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту
18-26 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
9-17 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-8 б.	- Не вивчений текст.

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово
I РІК НАВЧАННЯ
1 семестрі**

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 1															
Т1			Т2			Т3			Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

2 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 2															
Т1			Т2			Т3			Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

**II РІК НАВЧАННЯ
3 семестр**

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 3															
Т1			Т2			Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

4 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 4															
Т1			Т2			Т3			Т4				залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

III РІК НАВЧАННЯ

5 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 5															
Т1			Т2			Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

6 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 6															
Т1			Т2			Т3			Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

Види робіт	Бали рейтингу			
<p>При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Грає в ансамблі, чує партнера. Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у концертах.</p>	<p>100-90 балів</p>	<p>високий</p>	<p>Зараховано</p>	<p>A</p>
<p>Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатний самостійно працювати та аналізувати свою роботу. Приймає участь у концертах.</p>	<p>82-89 балів</p>	<p>достатній</p>		<p>B</p>
<p>Студент відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.</p>	<p>74-81 балів</p>	<p>достатній</p>		<p>C</p>

Студент володіє музичним матеріалом, але під час виконання припускає помилки в тексті та аплікатурі. Недостатня наполегливість в напрямку оволодіння знаннями, уміннями, навичками, необхідними в професійній діяльності музиканта-виконавця, наявність досить суттєвих недоліків у розумінні змісту музичних творів. Художній зміст передає частково. Невпевнено володіє термінологією. Програмові вимоги виконує не повною мірою.	64-73	середній		D
Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.	60-63	середній	Зараховано	E
Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою . Студент по нотах відтворює текст без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.	35-59 незадовільн о з можливістю повторної перездачі	початковий	Не зараховано	FX

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Диригентський апарат та його можливості. Постановка диригентського апарату. Вправи для розвитку диригентського апарату та постави.
Тема 2 Елементи диригентського руху: увага, вдих, вступ. Фази диригентського жесту: дихання, удар, крапка, відбиття.
Тема 3 Основні схеми тактування. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.
Тема 4 Поняття афтакту в диригуванні. Види афтактів. Вступ та зняття на різні долі такту в простих розмірах.

МОДУЛЬ 2.

Тема 1. Функції рук. Показ витриманих звуків. Елементи диригентського руху, його властивості. Характер диригентських жестів.
Тема 2. Висотні положення рук. Позиції: верхня, середня, нижня. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.

Тема 3. Опрацювання штрихів legato, non legato. Динаміка в диригентських жестах.

Тема 4. Опрацювання чотирьохдольного розміру. Співвідношення слабких та сильних долей. Показ вступу та зняття на різні долі такту.

МОДУЛЬ 3.

Тема 1. Форма і структура хорових творів: куплетна, проста двохчастинна, проста трьохчастинна, куплетно-варіаційна.

Тема 2. Види фермат. Техніка виконання.

Тема 3. Диригування в повільних та швидких темпах. Залежність амплітуди жесту від темпу.

Тема 4. Диригування шестидольних розмірів 6/4, 6/8. Структура метричної схеми. Диригування у повільному темпі (на чотири) та в швидкому темпі по дводольній схемі. Вивчення 1-, 2-, 3-, 4-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.

МОДУЛЬ 4.

Тема 1. Штрих staccato.

Тема 2. Показ crescendo, diminuendo. Диригентські рухи при показі динаміки. Постійна та рухлива динаміка.

Тема 3. Фразування. Вдосконалення навичок диригування у розмірах 2/3, 3/4, 4/4

Тема 4. Диригування в розмірах 2/2 та 3/2. Основи схем. Дроблення в розмірах 2/2, 2/3

МОДУЛЬ 5.

Тема 1. Акценти, їх види. Синкопи, їх різновиди.

Тема 2. Штрих marcato, характер звуковедення.

Тема 3. Вивчення партитур у 2-, 3-х строковому викладі для однорідних та мішаних хорів партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.

Тема 4. Диригування дев'яти та дванадцятидольного розміру.

МОДУЛЬ 6.

Тема 1. Диригування п'ятидольних розмірів 5/4, 5/8. Групування в тактах.

Тема 2. Особливості диригування поліфонічних творів: канон, імітація.

Тема 3. Робота з камертоном. Види камертонів. Майстерність налаштування.

Тема 4. Репетиційна робота з хором. План репетиційної роботи. Робота над художнім змістом.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	Всього	практичні	самостійні	всього	практичні	самостійні
І рік навчання						
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1. Диригентський апарат та його можливості. Постановка диригентського апарату. Вправи для розвитку диригентського апарату та постави.	9	6	3	8	1	7
Тема 2 Елементи диригентського руху: увага, вдих, вступ. Фази диригентського жесту: дихання, удар, крапка, відбиття.	9	6	3	9	2	7
Тема 3 Основні схеми тактування. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	9	6	3	9	2	7

Тема 4 Поняття афтакту в диригуванні. Види афтактів. Вступ та зняття на різні долі такту в простих розмірах.	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: Диригування 1 твору у розмірі 2/4 Диригування 1 твору у розмірі 3/4 Гра партитури одного з творів програми. Спів партій.						
Разом:	35	24	11	35	7	28
МОДУЛЬ 2.						
Тема 1. Функції рук. Показ витриманих звуків. Елементи диригентського руху, його властивості. Характер диригентських жестів.	9	6	3	8	1	7
Тема 2. Висотні положення рук. Позиції: верхня, середня, нижня. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	9	6	3	9	2	7
Тема 3. Опрацювання штрихів legato, non legato. Динаміка в диригентських жестах.	9	6	3	9	2	7
Тема 4. Опрацювання чотирьохдольного розміру. Співвідношення слабких та сильних долей. Показ вступу та зняття на різні долі такту.	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: диригування 1 твору у розмірі 2/4 диригування 1 твору у розмірі 3/4 диригування 1 твору у розмірі 4/4 гра партитури одного з творів програми. Спів партій. Усний аналіз партитури.						
Разом:	35	24	11	35	7	28
II рік навчання						
МОДУЛЬ 3.						
Тема 1. Форма і структура хорових творів: куплетна, проста двохчастинна, проста трьохчастинна, куплетно-варіаційна.	9	6	3	8	1	7
Тема 2. Види фермат. Техніка виконання.	9	6	3	9	2	7
Тема 3. Диригування в повільних та швидких темпах. Залежність амплітуди жесту від темпу.	9	6	3	9	2	7
Тема 4. Диригування шестидольних розмірів 6/4, 6/8. Структура метричної схеми. Диригування у повільному темпі (на чотири) та в швидкому темпі по дводольній схемі. Вивчення 1-, 2-, 3-, 4-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: диригування 1 твору у розмірі 2/4 у простих формах, фермата. диригування 1 твору у розмірі 3/4 у куплетно-варіаційній формі. диригування 1 твору у розмірі 6/4, 6/8 у повільному темпі. Гра партитури одного з творів програми. Спів партій. Усний аналіз партитури.						
Разом:	35	24	11	35	7	28
МОДУЛЬ 4.						
Тема 1. Штрих staccato.	9	6	3	8	1	7
Тема 2. Показ crescendo, diminuendo. Диригентські рухи при показі динаміки. Постійна та рухлива динаміка.	9	6	3	9	2	7
Тема 3. Фразування. Вдосконалення навичок диригування у розмірах 2/3, 3/4, 4/4	9	6	3	9	2	7

Тема 4. Диригування в розмірах 2/2 та 3/2. Основи схем. Дроблення в розмірах 2/2, 2/3	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: Диригування 1 твору у розмірі (за вибором) 2/4, 3/4, 4/4 на staccato. Диригування твору у розмірі 2/2, 3/2 диригування 1 твору у розмірі 6/4, 6/8 у швидкому темпі. Гра партитури одного з творів програми. Спів партій. Усний аналіз партитури.						
Разом:	35	24	11	35	7	28
III рік навчання						
МОДУЛЬ 5.						
Тема 1. Акценти, їх види. Синкопи, їх різновиди.	9	6	3	8	1	7
Тема 2. Штрих marcato, характер звуковедення.	9	6	3	8	1	7
Тема 3. Вивчення партитур у 2-, 3-х строковому викладі для однорідних та мішаних хорів партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	9	6	3	9	2	7
Тема 4. Диригування дев'яти та дванадцятидольного розміру.	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: Диригування 1 твору у дев'ятидольного розміру по тридольній схемі та «на дев'ять». Диригування 1 твору за чотиридольною схемою у дванадцятидольному розмірі (у швидкому темпі) Гра партитури одного з творів програми. Спів партій. Письмовий аналіз партитури.						
Разом:	35	24	11	35	6	29
МОДУЛЬ 6.						
Тема 1. Диригування п'ятидольних розмірів 5/4, 5/8. Групування в тактах.	9	6	3	8	1	7
Тема 2. Особливості диригування поліфонічних творів: канон, імітація.	9	6	3	8	1	7
Тема 3. Робота з камертоном. Види камертонів. Майстерність налаштування.	9	6	3	9	2	7
Тема 4. Репетиційна робота з хором. План репетиційної роботи. Робота над художнім змістом.	8	6	2	9	2	7
Для підсумкового (модульного) контролю: Диригування 1 твору у п'ятидольному розмірі. Диригування 1 поліфонічного твору. Гра партитури одного з творів програми. Спів партій. Письмовий аналіз партитури.						
Разом:	35	24	11	35	6	29
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	210	144	66	210	40	170

6.3 Самостійна робота (денна, заочна форми)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
МОДУЛЬ 1.			
1	Тема 1. Диригентський апарат та його можливості. Постановка диригентського апарату. Вправи для розвитку диригентського апарату та постави.	3	7
2	Тема 2 Елементи диригентського руху: увага, вдих, вступ. Фази диригентського жесту: дихання, удар, крапка, відбиття.	3	7

3	Тема 3 Основні схеми тактування. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	3	7
4	Тема 4 Поняття ауфтакту в диригуванні. Види ауфтактів. Вступ та зняття на різні долі такту в простих розмірах.	2	7
	Всього по I модулю:	11	28
	МОДУЛЬ 2.	Денна ф.	Заочна ф.
5	Тема 1. Функції рук. Показ витриманих звуків. Елементи диригентського руху, його властивості. Характер диригентських жестів.	3	7
6	Тема 2. Висотні положення рук. Позиції: верхня, середня, нижня. Вивчення 1-, 2-, 3-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	3	7
7	Тема 3. Опрацювання штрихів legato, non legato. Динаміка в диригентських жестах.	3	7
8	Тема 4. Опрацювання чотирьохдольного розміру. Співвідношення слабких та сильних долей. Показ вступу та зняття на різні долі такту.	2	7
	Всього по 2 модулю:	11	28
	МОДУЛЬ 3	Денна ф.	Заочна ф.
9	Тема 1. Форма і структура хорових творів: куплетна, проста двохчастинна, проста трьохчастинна, куплетно-варіаційна.	3	7
10	Тема 2. Види фермат. Техніка виконання.	3	7
11	Тема 3. Диригування в повільних та швидких темпах. Залежність амплітуди жесту від темпу.	3	7
12	Тема 4. Диригування шестидольних розмірів 6/4, 6/8. Структура метричної схеми. Диригування у повільному темпі (на чотири) та в швидкому темпі по дводольній схемі. Вивчення 1-, 2-, 3-, 4-х голосних партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	2	7
	Всього по 3 модулю:	11	28
	МОДУЛЬ 4	Денна ф.	Заочна ф.
13	Тема 1. Штрих staccato.	3	7
14	Тема 2. Показ crescendo, diminuendo. Диригентські рухи при показі динаміки. Постійна та рухлива динаміка.	3	7
15	Тема 3. Фразування. Вдосконалення навичок диригування у розмірах 2/3, 3/4, 4/4	3	7
16	Тема 4. Диригування в розмірах 2/2 та 3/2. Основи схем. Дроблення в розмірах 2/2, 2/3	2	7

	Всього по 4 модулю:	11	28
	МОДУЛЬ 5	Денна ф.	Заочна ф.
17	Тема 1. Акценти, їх види. Синкопи, їх різновиди.	3	7
18	Тема 2. Штрих marcato, характер звуковедення.	3	7
19	Тема 3. Вивчення партитур у 2-, 3-х строковому викладі для однорідних та мішаних хорів партитур з супроводом та a cappella. Усний аналіз хорової партитури.	3	7
20	Тема 4. Диригування дев'яти та дванадцятидольного розміру.	2	7
	Всього по 5 модулю:	11	28
	МОДУЛЬ 6	Денна ф.	Заочна ф.
21	Тема 1. Диригування п'ятидольних розмірів 5/4, 5/8. Групування в тактах.	3	7
22	Тема 2. Особливості диригування поліфонічних творів: канон, імітація.	3	7
23	Тема 3. Робота з камертоном. Види камертонів. Майстерність налаштування.	3	7
24	Тема 4. Репетиційна робота з хором. План репетиційної роботи. Робота над художнім змістом.	2	7
	Всього по 6 модулю:	11	28
		Денна ф.	Заочна ф.
		Денна ф.	Заочна ф.
	Разом годин:	66	170

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання: музичні інструменти, бандури, фортепіано, роялі, метрономи; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; бази виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії - №33, 55
- класи бандури- № 51

- точки бездротового доступу до мережі інтернет.
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle -інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

8. Методичні рекомендації

8.1 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Методика викладання індивідуальних дисциплін базується на принципах наочності, свідомого та глибокого засвоєння знань, систематичності

навчання, доступності матеріалу, який вивчається.

Кожне окреме заняття є частиною загальної методичної лінії.

Тому, маючи відмінність один від одного змістом, темою, нотним матеріалом, заняття мають спільні методичні моменти:

1. всебічний аналіз партитури
2. спів хорових партій;
3. визначення диригентських завдань і диригування;
4. відповіді на теоретичні питання.

Індивідуальне заняття зі студентом являє собою живий творчий

процес. Його цілеспрямованість, завдання, побудова в кожному окремому випадку визначається викладачем.

Починаючи роботу над новим твором, викладачеві необхідно більшу частину заняття відвести на аналіз твору, сольфеджування та спів з текстом партій вокального ансамблю. На наступних заняттях більше уваги надається техніці диригування, свідомому застосуванню набутих навичок у розкритті художнього змісту твору.

На індивідуальних заняттях проводиться попередній контроль знань, умінь та навичок студентів, набутих на заняттях та у самостійній роботі. Наслідки фіксуються оцінкою.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Бурбан М. І. Українські хори та диригенти / М. І. Бурбан. – Дрогобич : Посвіт, 2007. – 672 с.
2. Костенко Л. В. Групові форми організації навчальної діяльності студентів у класі хорового диригування : методичні рекомендації / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська. – Ніжин, 2004.
3. Костенко Л. В. Методика викладання хорового диригування : навчальний посібник з Грифом МОН / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська. – Ніжин : Видавництво НДУ, 2012. – 98 с.
4. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Хрестоматія з хорознавства : навчальний посібник з Грифом МОН / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська. – Ніжин : Видавництво НДУ, 2013. – 650 с.
5. Лащенко А. П. З історії Київської хорової школи / А. П. Лащенко. – К. : Музична Україна, 2007. – 200 с. Лунячек В. Е. Компетентнісний підхід як методологія професійної підготовки у вищій школі / В. Е. Лунячек // Публічне управління: теорія та практика. – Харків : Видавництво "ДокНаукДержУпр", 2013. – Вип. 1. – С. 155–162.
6. Мартинюк А.К. Диригентсько-хорова освіта в музичній культурі України другої половини ХХ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтво- знавства: 17.00.01 / А. К. Мартинюк; Харківська державна академія культури. – Харків, 2001. – 24

7. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Київ : КНТ, 2014. – 262 с.
8. Макаренко Г. Творчість диригента: естетико-мистецтвознавчі виміри: монографія. - К. : Факт, 2005.
9. Муха А. І. Композитори України та української діаспори : довідник / А. І. Муха. – К. : Муз. Україна, 2004. – 352 с.
10. Основи техніки диригування : збірка метод. розробок викладачів кафедри вокально-хорової майстерності НДУ. – Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2000. – 94 с.
11. Шкурпела Т. Диригування та читання хорових партитур: методичні поради [текст] / Т. Шкурпела. – К., 2004.
12. Шумська Л.Ю. Хорове диригування : навч. посіб. / Л. Ю. Шумська. – 2-ге вид., доповн. та перероб. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 105 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbuv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php> - ноти та біографії українських композиторів

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни ОК 15**

1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н.р.

Зі змінами:

- з репертуарного списку робочої програми видалені твори композиторів держави агресора;
- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 15;
- відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено порядок тем.

протокол № 1 від «29» серпня 2022р.

Зав. кафедрою Ясько О.А.
(Прізвище ініціали)

(підпис)